

Austatud EV President Alar Karis!

vpinfo@vpk.ee

koopia; riigikogu@riigikogu.ee sotsiaalkomisjon

riigikantselei@riigikantselei.ee

Ei tohiks vist Teid tülitada Teie koormust arvestades. Pealegi ei ole kindel, kas minu läkitus Teieni jõuab. Teen seda vaid asjaolude sunnil. Olen riigiametnikuna ja voluntäärina – sealhulgas Eesti peasanitaararsti/tervishoiuministri asetäitjana olnud vastutav või tundnud end vastutavana 35 aastat rahva tervise ja kestmise eest. Kirjutanud neist mitmeid raamatuid. Neid on Digaris maha laaditud vist viis tuhat korda.

Liigne on Teile meenutada, mis on eesti rahva säilimise kohta öeldud PS preambulis, aga PS kommentaariumis käsitletakse just seda riigi põhiülesandena. Seepärast olen mõnevõrra häiritud teema käsitlemisest Eesti Vabariigi aastapäeva ettekandes. Ütlesite, et lapsi sünnib ikka vähe ja see on probleem, millega ühiskond peab tegelema. Ometi Lennart Meri ütles sõnaselgelt juba 1988. aastal: „Eesti rahva hetkeseis on kriitiline, aga mitte pöördumatu – eeldusel et valitsus seda küsimust prioriteetseks peab“. Niisiis käsitles kirjanik Lennart Meri juba siis demograafilist olukorda PS vaimus, mida sel ajal veel ei olnudki. Veel – hoiatasite, et iibe küsimust ei lükataks erakondliku konkurentsi areenile. Väidan siiski, et drastiliselt kahaneva sündimusega riigis peaksid poliitikud ja tippametnikud tundma vähemalt rahvastikupoliitika aluseid. See puudutab ka Presidendi Kantseleid. Tuleks tervitada Pere Sihtkapitali loomist Isamaa initsiatiivil.

Pöördusin Teile poole 27.märtsil 2023 kirjalikult. Meenutasin siis, et ootan Teie seisukohta ja ka riik vajab Teie seisukohavõttu rahvastikukriisist, ajendatult eriti sündimuse langusest 12% võrra möödunud 2022. aastal ja kaks korda võrreldes 1985. aastaga. Tookord tänasite mind Kantselei direktori vahendusel, aga seisukohavõttu neljarealises vastuskirjas ma ei leidnud. Seepärast pöördun nüüd uuesti sama palvega olukorras, kus sündimus 2023.a. oli rekordiliselt madal – väikseim sündimus alates 1919 aastast. See rekord on püstitatud Teie presidentuuri perioodil. Peaminister Kaja Kallasel on muid muresid küllalt ja ta on paraku distantseerunud vastutusest riigi põhiülesande täitmisest ja suunanud selle sotsiaalministrile. Viimasele on see üle jõu kohustus.

Lisan viited oma kahele ettekandele – üks kümne aasta tagusest ajast TÜ aulas:
<https://www.uttv.ee/naita?id=19542&keel=eng&sessioon=62781844757372384807>
ja teine hiljuti Objektiivi raadios: <https://objektiiv.ee/objektiivi-raadio-jaak-uibu-rahvatervise-koige-olulisem-naitaja-on-sundimus/> Ehk on neist abi rahvastikupoliitikas.

Loodetavasti nõustute, et läkitan koopia pöördumisest Riigikogule ja Valitsusele.

Heade soovidega,

Jaak Uibu, *D.Sc, Ph.D.*
jaak.uibu@mail.ee

26.02.2024.